

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

УДК 796.035

ОЛІМПІЙСЬКИЙ РУХ РІВНЕНЩИНИ

В. В. Дворак

здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, 3 курс,
спеціальність «Фізична культура і спорт»,

С. Р. Семенюк

здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, 2 курс (за інтегрованим планом),
спеціальність «Фізична культура і спорт»,

навчально-науковий інститут охорони здоров'я

Науковий керівник – д.пед.н., професор О. Т. Кузнєцова

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна*

У статті узагальнено здобутки спортсменів Рівненської області в літніх Олімпійських іграх. Наведено дані участі атлетів Рівненщини у складі національних команд на Олімпійських іграх та досягнення спортсменів у різних видах спорту.

Ключові слова: Олімпійський рух, Олімпійські ігри, Рівненщина, спортсмени.

The article summarizes the achievements of athletes from the Rivne region in the Summer Olympic Games. It provides data on the participation of athletes from the Rivne region in the National teams at the Olympic Games and the achievements of athletes in various sports.

Keywords: Olympic movement, Olympic Games, Rivne region, athletes.

Олімпійський рух є громадським рухом, мета якого – сприяння поширенню серед населення здорового способу життя, розвитку фізичної культури та спорту вищих досягнень на засадах і принципах Олімпійської хартії [1]. Олімпійський рух очолює Міжнародний олімпійський комітет, якому підпорядковані 206 національних олімпійських комітетів. Вони утворюють також Асоціацію національних олімпійських комітетів. З нагоди 100-річчя Олімпійського руху виникла Всесвітня асоціація олімпійців, що об'єднує учасників літніх і зимових Олімпійських ігор зі всіх країн світу через їхні національні асоціації олімпійців [1].

В Рівненській області суб'єктами олімпійського руху є [4]:

1. Обласні спортивні федерації (з олімпійських видів спорту або з неолімпійських видів спорту та такі, що визнані НОК України), які уклали договір про співпрацю з відповідною національною федерацією.
2. Державні установи та громадські організації фізкультурно-спортивного спрямування, що сприяють розвитку олімпізму в області.
3. Відповідні органи з фізичної культури і спорту місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.
4. Представництва, структурні підрозділи фізкультурно-спортивних товариств та клубів.
5. Атлети та інші акредитовані на Олімпійських іграх особи, які проживають в Рівненській області.
6. Представники регіонального відділення або представництва Олімпійської академії України.
7. Окремі громадяни, котрі сприяють розвиткові спорту та олімпізму та інші [4].

На сьогодні існує обмаль праць, в яких би висвітлювалися здобутки Рівненських спортсменів в Олімпійських іграх. На сучасному етапі спорт в Рівненській області перестав бути лише практичною діяльністю і потребує дослідження питань його подальшого розвитку та поширення. Існуючи інтернет-розробки свідчать, що база для розвитку теорії та історії олімпійського руху на Рівненщині вже існує. Ознайомлення з інтернет-джерелами на офіційних сайтах Рівненського обласного відділення НОК України (<http://noc.rv.ua/>) та Обласного центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» Рівненської обласної ради (<https://sportforall.rv.ua/>), сайтах регіонального центру фізичної культури і спорту інвалідів Рівненської обласної ради «Інваспорт» та ін. підтверджують необхідність подальшого розгляду питань, які визначатимуть майбутнє рівненського спорту на тривалу перспективу.

Метою статті є вивчення та узагальнення інформації щодо участі спортсменів Рівненщини та їх здобутків в літніх Олімпійських іграх.

Спортсмени Рівненщини неодноразово демонстрували силу волі та рішучість на спортивних змаганнях вищого гатунку, в тому числі й Олімпійських іграх.

Вперше спортсмени Рівненської області в складі самостійної Української національної команди взяли участь в Олімпійських іграх в 1996 році, в Зимових Олімпійських іграх – 1998. Відтоді наші спортсмени змагаються у всіх Літніх Олімпійських іграх і Зимових Олімпіадах [2]. Загалом, олімпійці Рівненщини вибороли 5 медалей на літніх Олімпіадах – 2 срібні, 3 бронзові. Найуспішніші види для наших спортсменів – плавання, стрільба, легка атлетика (таблиця).

Таблиця

Спортсмени Рівненщини – призери та учасники Олімпійських ігор (1996–2024) [2; 5]

Рік	Ігри, місто країна	Представник Рівненщини – учасник ОІ	Вид спорту, зайняте місце
1996	XXVI Олімпійські ігри, Атланта, США	Скварук Андрій Богданович, ЗМСУ* Шолопак (Кощей) Людмила Фіногенівна, МСУМК** Коток Петро Васильович, ЗМСУ	Л/атлетика – 4 місце Л/атлетика Греко-римська боротьба – 4 місце
2000	XXVII Олімпійські ігри, Сідней, Австралія	Скварук Андрій Богданович, ЗМСУ Камлочук Леонід Васильович, МСУМК Демчук Андрій Олександрович, МСУМК Назаренко Дмитро Валерійович, МСУМК Гончар Сергій Миколайович, ЗМСУ	Л/атлетика Веслування на каное (С-2 1000 м) Важка атлетика Плавання Велоспорт (шосе)
2004	XXVIII Олімпійські ігри, Афіни, Греція	Мушик Анатолій Анатолійович, МСУМК Назаренко Дмитро Валерійович, МСУМК Гончар Сергій Миколайович, ЗМСУ Слободенюк Вадим Ростиславович, МСУМК Міщенко Ольга Леонідівна, МСУМК	Важка атлетика Плавання Велоспорт (шосе) Л/атлетика Л/атлетика
2008	XXIX Олімпійські ігри, Пекін, КНР	Хлістунова Анна Сергіївна, ЗМСУ, Дікіджі Катерина Юріївна, МСУ, Омельчук Олег Петрович, ЗМСУ Крук Петро Миколайович, МСУМК	Плавання Плавання Стрільба Вільний пістолет 50 м – 4 Пневматичний пістолет 10 м – 16 м. Веслування на каное

продовження таблиці

2012	XXX Олімпійські ігри, Лондон, Великобританія	Земляк Ольга Миколаївна, ЗМСУ Бабарика Іван Валерійович, МСУМК Бурковська Олена Іванівна, МСУМК, Омельчук Олег Петрович, ЗМСУ Слободенюк Вадим Ростиславович, МСУМК	Л/атлетика – 3 місце Л/атлетика Л/атлетика Стрільба. Пневматичний пістолет 10 м – 5 місце Вільний пістолет 50 м – 29 місце Л/атлетика (3000 м стипль-чез) 15 місце; 8:23.3
2016	XXXI Олімпійські ігри, Ріо де Жанейро, Бразилія	Земляк Ольга Миколаївна, ЗМСУ Станко Світлана Олександрівна, МСУМК Колесниченко Олена Дмитрівна, МСУМК, Прищепа Наталія Олександрівна, ЗМСУ, Котовська Ольга Євстафіївна, МСУМК, Омельчук Олег Петрович, ЗМСУ Романчук Михайло Михайлович, ЗМСУ	Л/атлетика – 5 місце Л/атлетика – марафон – 66 Л/атлетика Л/атлетика Л/атлетика – марафон – 33 Стрільба. Пневматичний пістолет 10 м – 14 м Стрільба. Вільний пістолет 50 м – 21 м Плавання 1500 м – 15 місц.
2021	XXXII Олімпійські ігри, Токіо, Японія	Романчук Михайло Михайлович, ЗМСУ, Омельчук Олег Петрович, ЗМСУ	Плавання 1500 м – 2 місце, 800 м – 3 місце Стрільба. Пневматичний пістолет 10 м – 18 місце Стрільба. Змішаний пістолет 10 м – 3 місце
2024	XXXIII Олімпійські ігри, Париж, Франція	Насібов Парвіз Паша-огли, ЗМСУ представник одночасно Рівненської та Запорізької областей Усач Михайло Володимирович, МСУМК Гудима Олександр, МСУМК	Греко-римська боротьба – 2 місце Стрільба з лука. Індивідуальна першість серед чоловіків. Змішані дуети. Маунтінбайк. Крос-кантрі серед чоловіків

*Заслужений майстер спорту України

**Майстер спорту України Міжнародного класу

В Ріо-де-Жанейро на XXXI Літні Олімпійські Ігри захищати честь держави від нашої області поїхало сім спортсменів – легкоатлетки Наталія Прищепа, Ольга Котовська, Світлана Станко, Ольга Земляк, Олена Колесниченко, плавець Михайло Романчук та у кульовій стрільбі Олег Омельчук. Це найбільша кількість наших спортсменів в Олімпійській збірній України. На жаль, призові місця представники Рівненщини не вибороли [6].

На Олімпійські ігри у Токіо у 2021 році поїхало двоє наших земляків, які здобули три медалі. Спочатку «бронзу» в міксі у стрільбі з пневматичного пістолета виборов Олег Омельчук. Потім включився у боротьбу плавець Михайло Романчук, який спочатку на 800 метрів здобув «бронзу», а потім на 1500 метрів – «срібло». Також слід відмітити, що Михайло Романчук став також першим за 17 років плавцем, який виграв щонайменше одну медаль саме у цьому виді спорту.

Ще одну медаль на Олімпіаді здобув рівнянин, пістолетник Олег Омельчук – це була «бронза». Разом із Оленою Костевич вони здобули третє місце у змішаному командному змаганні в стрільбі з пневматичного пістолета з 10-ти метрів. Змішані командні змагання зі стрільби дебютували в олімпійській програмі саме у Токіо. Україна була відібрана лише в змішані змагання з 10 метрів з пневматичного пістолета [6].

Олег Омельчук раніше на Олімпіадах показував четвертий (Пекін-2008) та п'ятий (Лондон-2012) результати, тож у 2021 році це була його перша медаль.

Під час Олімпійських ігор-2024 в Парижі було розіграно 329 комплектів медалей у 32 видах спорту. Представляли збірну України на літніх Олімпійських іграх-2024 у Парижі 140 спортсменів. Вони змагалися у 23 видах спорту. Рівненщину у складі національної збірної представляли велосипедист Олександр Гудима, лучник Михайло Усач та борець Парвіз Насібов Паша-огли. Михайло Усач та Олександр Гудима були дебютантами цих змагань. А от Парвіз Насібов на попередніх Іграх виборів срібну медаль. Ще троє уродженців Рівненщини представляли інші області. Йдеться про плавця Михайла Романчука, футболістів Олександра Мартинюка та Олексія Сича [4].

Олександр Гудима – 21-річний майстер спорту України міжнародного класу з Рівного – змагався у велоспорті, категорія маунтенбайк. Український велосипедист у світовому рейтингу посідав 44 місце. У червні 2024 року він став бронзовим призером Кубка світу у Валь-ді-Солі у віковій категорії до 23 років.

Олександр – вихованець рівненської ДЮСШ № 5, тренера з велоспорту В'ячеслава Федорчука. У 18 років він став чемпіоном Європи з маунтенбайку серед юніорів, який відбувся у 2021 році в сербському місті Нові Сад. На цьому ж чемпіонаті Олександр Гудима у складі збірної України посів п'яте місце в естафеті.

У 2020-му Олександр Гудима став переможцем двох юніорських гонок у Греції. Змагався рівнянин у маунтенбайку, в олімпійському крос-кантрі. Суперниками Олександра були гонщики з Греції, Італії, Іспанії, Франції, Словаччини, Білорусі, Ізраїлю [4].

У стрільбі з лука Україна здобула першу ліцензію на Олімпіаду-2024. За результатами європейського кваліфікаційного турніру її виборів 27-річний майстер спорту України міжнародного класу Михайло Усач. Чоловік родом з села Михайлин Березнівської громади. Стрільбу з лука Михайло опанував у Березнівському ліцеї-інтернаті спортивного профілю. Тут він продовжує займатися спортом та навчає стрільбі учнів [4]. У лютому 2024 року на чемпіонаті Європи у приміщенні став чемпіоном у командній першості та бронзовим призером в особистих змаганнях. Тренер Чемпіона – Валентин Хавтура.

У кваліфікаційному раунді Олімпіади Михайло здобув 651 бал: 18 разів влучив у десятку та чотири рази поцілив у центральне коло.

Узагальнена інформація про участь спортсменів Рівненщини в Олімпійських іграх за період 1996–2024 рр. дозволяє зробити висновок, що вони зробили вагомий внесок у розвиток спортивної культури України та довели, що можна досягти значних висот у спорті, незалежно від початкових умов. Вони стали для молоді взірцем незламності, витримки та сили волі, надихаючи нові покоління прагнути до високих результатів і ставати професіоналами у спорті.

1. Іщенко О. С. Олімпійський рух. *Енциклопедія Сучасної України* / редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін. ; НАН України, НТШ. Київ : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. URL : <https://esu.com.ua/article-76537>. (дата звернення: 15.04.2025). 2. Наші Олімпійці. Рівненське обласне відділення НОК України. URL: <http://noc.rv.ua/wpcontent/uploads/2012/08/%D0%91%D1%83%D0%BA%D0%BB%D0%B5%D1%82-1996-2021-2.jpg>. (дата звернення: 15.04.2025). 3. Положення про громадську організацію «Відділення Національного Олімпійського комітету України в Рівненській області». URL: <http://noc.rv.ua/normative/>. 4. Суспільне Рівне. URL: <https://suspilne.media/rivne/787969-ukrainu-na-olimpiadi-2024-predstavlatimut-dvov-sportsmeniv-z-rivnensini/>. (дата звернення: 15.04.2025). 5. Стратегія розвитку Рівного на період до 2040 року. С. 27–28. URL: https://invest.rivne.ua/storage/web/source/1/9iQAmlkzfMy_UQBQW9y-l9QXZf27JVn_.pdf. (дата звернення: 15.04.2025). 6. Телеканал «Сфера-ТВ». URL: <https://sfera-tv.com.ua/archive/44978>. (дата звернення: 15.04.2025).